

Ons Pensioen

TIJDSCHRIFT VAN DE BPP: BELANGENVERENIGING
PENSOENGERECHTIGDEN PENSOENFONDS ZORG EN WELZIJN

Nieuwe pensioenwet: gebed zonder einde?
Koopkracht, wat is dat eigenlijk?
Kwaliteit gezondheidszorg lastig te
verbeteren
Feest van licht in donkere dagen

BPP

Belangenvereniging
Pensioengerechtigden
Pensioenfonds Zorg en Welzijn

Jaargang 37, 4e kwartaal 2022 nummer 4

Was er echt geen financiële ruimte?

Roelof Jan Mulder

"Elk jaar wordt het leven duurder. Daarom is het belangrijk dat uw pensioen zijn waarde houdt. Om dat mogelijk te maken wil PFZW de pensioenen jaarlijks verhogen. Dat heet indexeren. Onze ambitie is om de pensioenen geheel of gedeeltelijk mee te laten stijgen met de loonontwikkeling in de sector (2016: 1,29%). Wij besluiten elk jaar of dat ook kan. Er moet namelijk wel voldoende financiële ruimte zijn. Deze ruimte was er het afgelopen jaar niet. Uw pensioen is per 1 januari 2017 dus helaas niet verhoogd."

Dit citaat is een alinea uit de pensioenbrief van Zorg en Welzijn 19 december 2016. En waarom haal ik dit aan? Omdat het eigenlijk niet waar was. Ja, volgens de wettelijke regelgeving met betrekking tot de berekening van de dekkingsgraad was er bij de fondsen inderdaad geen financiële ruimte. Maar de pensioenfondsen maakten indertijd rendementen van 5 tot wel 7 % op hun aandelenkapitaal en zagen hun vermogens enorm stijgen. Hoezo geen financiële ruimte?

In November 2022 krijgen we plotseling de heugelijke tijding dat de pensioenen bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn vanaf 1 januari met 6% zullen stijgen en bij het ABP zelfs 12%. Gaat het dan ineens zoveel beter in pensioenland? De rente stijgt iets, dat is verheugend want daarop was de rekenrente, waarmee de fondsen moesten rekenen, gebaseerd. Maar anderzijds wordt verlies geleden op de aandelenportefeuilles van de fondsen en is het totale vermogen gedaald van 2000 miljard euro naar een 'schamele' 1500 miljard.

Opmerkelijk

En toch die verhoging. Wat al die afgelopen 13 jaren niet kon, kan nu ineens wel. En dat is dan alleen het gevolg van een aanpassing van de

regelgeving, vooruitlopend op de nieuwe pensioenwet. Dat alleen aanpassing van de regels leidt tot verhoging van de pensioenen is op zijn minst opmerkelijk. Dat overheid en politiek al die 13 jaar niet bereid zijn gebleken tot een aanpassing van die verkeerde regelgeving over te gaan heeft de gepensioneerden in Nederland ernstig benadeeld. Die conclusie kunnen we nu wel trekken. Neemt niet weg dat we blij mogen zijn met deze indexering en dat dit wellicht een eerste stap is naar een reparatie van al onze pensioenen.

Want welkom is het zeker. Met de hoge inflatie en de uit de pan rijzende energieprijzen komt een verhoging van het aanvullend pensioen natuurlijk als geroepen en speelt ook de verhoging van de AOW met 10% (min de € 27,- IAAOW, die er helaas weer van wordt afgetrokken) een positieve rol. Dat betekent een extra impuls voor onze koopkracht. Over koopkracht gesproken, wat is dat eigenlijk die koopkracht en hoe bepaal je die? Lees het artikel daarover van Ronald Beelaard op pagina 7 en 8.

Afscheid

En natuurlijk aandacht voor de nieuwe pensioenwet waar Jaap van der Spek ons uitgebreid over informeert op pag. 11. Laten we verder niet vergeten dat we in de decembermaand leven en vlak voor kerst uit komen met dit nummer. Daarom ook aandacht voor het Feest van het Licht. Dit keer van verschillende kanten belicht door Jan van Gelderen, ons potentiële nieuwe redactielid. Ja en dan kom ik op een voor ons als redactie uitermate treurig feit, Eric van Eck gaat ons verlaten. Hij heeft aangegeven met ingang van 1 januari te stoppen met het redactiewerk. In hem verliezen we een bijzonder toegewijd en kundig redactielid. Eric is al van het begin af

aan betrokken geweest bij de totstandkoming van Ons Pensioen. Hij leverde niet alleen uitstekende en leesbare artikelen over een scala van onderwerpen, hij is ook jarenlang de man geweest die tekende voor de vormgeving van Ons Pensioen en er op toe zag dat het blad altijd weer tijdig bij u op de mat plofte. Eric, namens de hele redactie ontzettend bedankt voor je inzet de afgelopen jaren. We zullen je heel erg missen.

Ons Pensioen

Inhoudsopgave

2. Van de redactie:
3. Inhoudsopgave en colofon
4. Van de (vice) voorzitter
5. Van de bestuurstafel
6. Verslag eerste ledenbijeenkomst
7. Koopkracht: gaan we erop vooruit?
9. Kleine tegemoetkoming bij hoge inflatie
11. Nieuwe pensioenstelsel: gebed zonder einde?
13. Prikken: overheid losgezongen van de werkelijkheid
14. Kerstverhaal
15. Energiekosten een enorm probleem voor ouderen
16. Kwaliteit van de zorg is lastig te verbeteren
18. Audrey's delicasa
19. Zuinig met zout
20. Over de BPP

Colofon

Tijdschrift van de Belangenvereniging Pensioengerechtigden Pensioenfonds Zorg en Welzijn (BPP)

Aangesloten bij de Koepel Gepensioneerden

Website

www.pfzw-belangenvereniging.nl

Redactie

Hoofd- en eindredacteur

Roelof Jan Mulder, tel. 06-53842210, e-mail roelof.j.mulder@planet.nl

Redacteuren

Jaap van der Spek, Eric van Eck, Pierre Thijssen

Medewerkers

Audrey

Afbeeldingen

eigen foto's, voorpagina: Serge Ligtenberg, Flickr.com, Unsplash

Druk en verzending

Editoo

Verantwoording

Ledenblad *Ons Pensioen* verschijnt vier keer per jaar. De meningen en visies in dit blad zijn niet noodzakelijkerwijs die van het verenigingsbestuur. De redactie streeft ernaar de onderwerpen vanuit een breed en divers perspectief te behandelen. Het is aan de lezer om zelf tot een oordeel te komen.

Overname van (delen van) artikelen is toegestaan mits met bronvermelding. De redactie plaatst met regelmaat reacties, artikelen en meningen van lezers. Bijdragen kunnen worden gezonden naar roelof.j.mulder@planet.nl. De redactie behoudt zich het recht voor de reactie niet, dan wel ingekort te plaatsen zonder daarover vooraf met de inzenders te overleggen. De redactie werkt met een redactiestatuut.

Van de (vice) voorzitter

Jaap van der Spek

Een mooie ledenbijeenkomst, 23 november. Een PGGM-zaal vol leden en meegebrachte belangstellenden. Daarvoor was de bijeenkomst ook bedoeld: contact met leden onderhouden en mensen een zodanig beeld geven van onze belangenbehartiging, dat zij lid zouden willen worden. En dat is nodig, want als het nieuwe pensioenstelsel wordt ingevoerd, krijgen verenigingen van gepensioneerden een belangrijker rol. Hoe meer leden, hoe sterker we staan. Minder mooi was het dat na haar inleiding onze voorzitter, Liesbeth Schaap, zichtbaar ziek werd en naar huis vertrok. Op het moment van schrijven is het onduidelijk hoe het met haar (inmiddels in het ziekenhuis) is. Van harte beterschap Liesbeth! Het is ook nog niet duidelijk wanneer de besluiten over het nieuwe pensioenstelsel in de Tweede en Eerste Kamer genomen zullen zijn. Van belang is, dat bij de wetgeving nog een hele discussie gaande is over meer en betere medezeggenschap van gepensioneerdenverenigingen. In de periode naar de overgang (verwacht 2026 of 2027), het invaren, hebben de organisaties van gepensioneerden hoorrecht, maar dat is een wel heel breed begrip. Ook regeringspartijen zijn van oordeel dat het begrip beter moet worden ingevuld, zodat de bedoelde organisaties bij het proces zelf betrokken worden. Gelukkig is in de conceptwet, en in de toelichting erbij, al wel gemeld dat de organisaties van gepensioneerden erbij betrokken moeten worden, als zij 10% van de gepensioneerden als lid hebben of meer dan 1000 leden hebben. Voor de BPP is dat goed om te horen, want met vele duizenden leden wordt zij er dus bij betrokken. De vraag moet alleen nog beantwoord worden 'hoe'. Als de nieuwe wet doorgevoerd wordt, dan wordt de situatie bij

pensioenfondsen ook anders. De sociale partners bepalen de te betalen pensioenpremie in relatie tot de pensioenambities. Maar in het nieuwe pensioenstelsel (op basis van de premie) ligt het risico bij de deelnemers en de gepensioneerden. Het nieuwe stelsel vraagt dus wel om een aanpassing van de besturing van pensioenfondsen. Naar het nu lijkt, komt er een Kamermotie, waarin een onderzoek wordt gevraagd naar hoe die besturing kan en moet worden herzien. En wat de rol van gepensioneerden dan daarin gaat worden. We zijn benieuwd en hebben zo onze ideeën.

Verhuizing

Een belangrijk onderwerp voor senioren is ook 'wonen'. De seniorencoalitie, waarin samenwerken de Koepel Gepensioneerden, de ANBO, de NOOM en de KBO-PCOB, heeft erop aangedrongen om de senioren niet te zien als een probleem, maar als een belangrijke factor in de oplossing, de doorstroming in de huizenmarkt. Maar dan moeten er wel voor senioren geschikte en aantrekkelijke woningen zijn. En dat is nog lang niet het geval. Wij hebben het geluk gehad, dat in ons dorp nieuwe appartementen werden gebouwd. Ze zijn voldoende ruim en betaalbaar, als je een eigen huis kunt verkopen. Spontaan hebben mijn vrouw en ik de stap gewaagd en we zitten nu midden in de verhuizing. Het appartement is opgeleverd en de schilder en vloerenlegger doen hun werk. Voor de Kerst hopen we in onze nieuwe woning te zitten. Met de ervaring, dat verhuizen, als je wat ouder bent, lang niet meevalt. We zijn vaker in ons leven verhuisd, maar we merken toch dat het in de seniorenleeftijd lastiger is en dat je eerder moe bent. Voor al die senioren is het goed om perspectief te hebben op betere

woonmogelijkheden, zodat hun huizen beschikbaar komen voor de volgende generaties. Niet dat er verhuisverplichtingen moeten komen, maar wel dat er een situatie komt dat senioren worden verleid om nog een stap te doen.

En als verhuizen al zo'n inspanning is, hoe zal het dan zijn om als pensioenfonds over te stappen op een nieuw stelsel met alle omschakelingsuitdagingen van dien. Wij zijn ingevaren in een nieuwe woning, PFZW is zich aan het voorbereiden op een nieuw stelsel, dat zo mogelijk 1 januari 2026, maar uiterlijk 2027 moet zijn ingevoerd. Ons internet in het nieuwe huis werkt inmiddels. Ik hoop van harte dat het PFZW lukt om de hele ICT in 2026 voor elkaar te hebben.

Van de bestuurstafel

Door Cees Michielse, secretaris BPP bestuur

Ieder kwartaal wanneer het tijdstip is aangebroken om verslag te doen in Ons Pensioen van de activiteiten van het bestuur zijn er twee zaken die tot soms moeilijke keuzes leiden. Zo ook deze keer. Wat is er weer ontzettend veel gebeurd in de afgelopen periode en hoe maak je daaruit een verantwoorde keuze. En tegelijkertijd staat er ook de komende weken weer veel van belang op de agenda en kan er veel gebeuren bij de verschillende onderwerpen tussen het aanleveren van de kopij en het tijdstip dat ons ledenblad bij u in de bus valt. Gelukkig hebben wij naast de kolommen in dit blad ook de website en de veel geprezen nieuwsbrief om actuele informatie steeds met u te delen.

Wat waren de belangrijkste zaken in de afgelopen maanden

Veel is er gebeurd in het kader van de behandeling van de WTP (Wet Toezicht Pensioenen) door de Tweede Kamer. Afgehandeld is dat echter niet. Eerst vindt op 2 december, na het afsluiten van de teksten voor dit nummer van OP, de artikelsgewijze behandeling door een 4 tal commissies plaats, later gevolgd door een verdere plenaire behandeling met de minister. Ook zal rond die tijd de uitkomst van het advies van de commissie parameters bekend zijn, met ongetwijfeld ook veel aandacht daarvoor in de Tweede Kamer. Middels onze website, en zonodig een extra nieuwsbrief houden wij u in de loop van december op de hoogte.

Daarnaast is veel tijd en aandacht besteed door het bestuur als geheel, en door onze vertegenwoordigers in de Pensioenraad van PFZW in het bijzonder, aan de indexatie van onze pensioenen per 1 januari 2023. De uitkomst van 6% is mogelijk geworden door verruiming van de rekenregels vooruitlopend op de toekomstige

wetgeving. Zonder die versoepelde regelgeving was de indexatie opnieuw 0 geweest. Een duidelijk signaal hoe belangrijk de voorgenomen wijzigingen zijn, mits op een aantal belangrijke punten nog verbeteringen in de wet worden gerealiseerd.

Samen met de verhoging van de AOW met 10% wordt zo althans enige verlichting gegeven aan de sterk onder druk staande koopkracht bij de huidige torenhoge inflatie. Maar nog steeds leveren de gepensioneerden in koopkracht te veel in, mede doordat voor hen de verhoging van de AOW gedeeltelijk teniet wordt gedaan door de afschaffing van de IOAOW. Zie ook het artikel 'Een kleine tegemoetkoming'.

Van de zeer geslaagde bijeenkomst met onze leden op 23 november, vindt u elders in dit blad een kort verslag. Op de website wordt daar meer uitvoerig aandacht aan besteed.

Wat staat er de komende tijd op de agenda

Naast het voortgezette wetgevingstraject over de WTP zal de uitwerking op het niveau van PFZW nu vrij snel verder op gang gaan komen. Dat is een traject waarbij niet alleen de sociale partners samen met het pensioenfondsbestuur betrokken zullen zijn, maar ook de BPP samen met andere gepensioneerden organisaties betrokken zullen zijn via het versterkte hoorrecht.

Wij zullen daarbij het volle accent kunnen leggen op de belangen van onze gepensioneerden als het gaat om de wijze waarop middels het zogenaamde invaarplan, de weg naar de transitie vorm gaat krijgen en de transitie zelf op evenwichtige wijze voor alle generaties zal worden vormgegeven. Over onze

betrokkenheid daarbij zijn zowel met de sociale partners als het pensioenfondsbestuur goede afspraken gemaakt en natuurlijk zullen wij u hierover zodra dit mogelijk is nader informeren.

Als bestuur denken wij inhoudelijk goed te zijn voorbereid op de komende discussies. Met de kracht van onze argumentatie zal zeker invloed kunnen worden uitgeoefend op een gedegen besluitvorming. Bij onderhandelingen speelt daarnaast echter ook de macht van het getal soms een rol. Daarom zal het bestuur, hopelijk samen met veel van onze leden, zich volop blijven inzetten op het werven van nieuwe leden. Dat is nu meer dan ooit noodzakelijk.

Vorbereiding ALV 18 april van start

Onze jaarlijkse algemene ledenvergadering zal in 2023 plaatshebben op dinsdag 18 april op het bekende adres in Doorn waar wij al een aantal jaren in een prettige ambiance bijeenkomen. In het eerste nummer van OP in 2023 zal de agenda worden gepubliceerd en zal een oproep worden geplaatst om u aan te melden als deelnemer. Noteer daarom nu alvast deze datum in uw agenda.

Wij hopen de agenda zo te kunnen samenstellen dat de tijd die moet worden besteed aan de huishoudelijke zaken, zoals (financieel)jaarverslag en benoeming nieuwe bestuursleden zo kort mogelijk kan zijn. Want naast de bespreking van wat dan de stand van zaken zal zijn rondom de WTP willen we bezien of ook andere specifieke beleids zaken rondom een breder ouderenbeleid aandacht kunnen krijgen. We denken daarbij aan woningbeleid gericht op ouderen, de gezondheidszorg en dergelijke. Maar die plannen zijn nog niet concreet zodat uw eventuele suggesties van harte welkom zijn. Dat kan het best via het contactformulier op onze website. <https://www.pfzw-belangenvereniging.nl/formulieren/contactformulier>

Contributie 2022 betaald?

Het is haast niet te geloven, maar waar wij in april zijn gestart met de inning van de contributie voor 2022 zijn er nu in december toch nog een aantal mensen die het jaarbedrag van €11,-- (of €5,50 voor een partnerlid) niet hebben voldaan.

Het dringende verzoek aan hen dit alsnog zo snel mogelijk te doen op de rekening van de BPP NL83INGB000 455 2579 t.n.v. Belangenvereniging Pensioen-gerechtigden PFZW.

Al vele jaren zijn wij er in geslaagd dit lage contributiebedrag te handhaven en tegelijkertijd de dienstverlening aan onze leden en de belangenbehartiging op een hoog peil te houden.

Dat willen we graag ook de komende jaren voortzetten, maar dan is het wel nodig dat een ieder ook daadwerkelijk tijdig betaald

Eerste BPP Ledenbijeenkomst stelt gerust

Laura Vegter

Heldere uitleg over het nieuwe pensioenstelsel met een broodje erbij? Op 23 november voorzag de BPP in deze behoefte voor leden en introducees. Pensioenexpert Dick Boeijen: 'Ik hoop dat we weer enthousiast kunnen worden over het nieuwe stelsel.'

De hal van het PGGM gebouw in Zeist boezemt ontzag in als je er voor het eerst komt. Wie omhoog kijkt ziet zwevende roltrappen, vides en veel glas. Toegang alleen met een felgroene bezoekerspas om de nek én onder begeleiding. 'Wat een deftigheid hier, zeg', beaamt BPP-voorzitter Liesbeth Schaap bij de opening van de Ledenbijeenkomst. Al geeft deze nette uitstraling bij onze pensioenuitvoerder ook vertrouwen, stelt ze vast. 'Het heeft vast een positieve invloed op de berekeningen van ons pensioen!' De toon is gezet voor deze allereerste BPP Ledenbijeenkomst, die plaats vindt in een informele, opgeruimde sfeer. Dat is zeker ook te danken aan gastspreker Dick Boeijen. Deze PGGM pensioenexpert uit Brabant staat bekend om zijn heldere uitleg, met een kwinkslag. Of zoals Liesbeth Schaap hem introduceert: 'Als actuaris kan hij uitzonderlijk goed communiceren!'

Afnemend enthousiasme

Is het nieuwe stelsel echt een verbetering? Dat is de vraag die in de politiek, het maatschappelijk debat en ook vanmiddag voor beroering zorgt. Boeijen valt maar met de deur in huis: hij kan deze vraag volmondig met 'ja' beantwoorden. 'Lange tijd heb ik dit enthousiasme ook bij gepensioneerden geproefd', constateert hij, 'maar de laatste maanden lijkt dit af te nemen.' Ondertussen toont hij een slide toont van Statler en Waldorf, de twee chagrijnige mannetjes op het balkon van de Muppet Show.

Schommelend pensioen?

Hij zet de bezorgde vragen die onder gepensioneerden leven op een rijtje.

Zoals:

- Kan de pensioenuitkering straks de prijsinflatie bijhouden?
- Schiet mijn pensioen straks alle kanten op?
- Gaat mijn uitkering bij het 'invaren' naar het nieuwe stelsel omlaag?

Boeijen stelt de aanwezigen redelijk gerust. Het nieuwe stelsel zal meer kunnen meebewegen met de economie. De pensioenfondsen hoeven niet langer enorme buffers aan te houden, waardoor zij de pensioenen eerder kunnen verhogen als het goed gaat. En de kans op aanpassingen naar beneden? 'We hebben de economie natuurlijk niet aan een leiband', zegt Boeijen realistisch, 'maar het pensioenfonds houdt een buffer voor economisch moeilijke tijden.'

Vertrouwen herwinnen

BPP-secretaris Cees Michielse is het in grote lijnen met Boeijen eens. De BPP is voorstander van de nieuwe pensioenwet, maar wel onder een aantal voorwaarden. Hoe zit het bijvoorbeeld met de inhaalindexatie voor de huidige gepensioneerden? Ook wil de BPP vanaf het begin bij de besluitvorming betrokken worden, niet alleen wanneer het tijd is voor een handtekening.

Dan is het tijd voor vragen uit de zaal. Die zijn er genoeg! Van de toekomst van het nabestaandenpensioen tot de inhoud van het 'persoonlijke pensioenpotje'. Vicevoorzitter Jaap van der Spek loopt met de microfoon tussen de rijen in het auditorium door, waarna het deskundige panel de vragen beantwoordt.

Verder op pagina 12

Gaan en gingen we erop vooruit? Of niet?

Ronald Beelaards

(voorzitter commissie koopkracht van de Koepel Gepensioneerden)

Het woord 'koopkracht' is langzamerhand een bekend begrip geworden. Rondom en op Prinsjesdag heeft iedereen het over de koopkrachtplaatjes, waarmee bedoeld wordt het overzicht hoe de huishoudens er naar verwachting het daarop volgende jaar financieel voorstaan. En in de discussie over de nieuwe pensioenwet gaat het over een pensioen met perspectief op behoud van koopkracht. Het is ingewikkelder dan het lijkt, want 'hét koopkrachtplaatje' bestaat niet. Daarom eerst wat uitleg, voordat we uit het cijfermateriaal van de laatste jaren de conclusies gaan trekken over de situatie van de gepensioneerden ten opzichte van de mensen die werken.

Wat is koopkracht?

Koopkracht is alleen goed te definiëren op het niveau van een huishouden. Het is het verschil tussen het totaal aan inkomen en het totaal aan uitgaven. De eerste post is objectief en nauwkeurig vast te stellen, de tweede post is dat niet. Het uitgavenpatroon kan sterk uiteen lopen. Niet alleen qua samenstelling, maar ook qua hoogte. Daarbij spelen vele factoren een rol. Het begint natuurlijk met hoeveel er aan inkomen binnenkomt, maar ook in geval van dezelfde inkomens zullen er per huishouden grote verschillen zijn tussen hoogte en samenstelling van de uitgaven.

Het is daarom niet mogelijk te spreken van 'DE koopkracht', maar wel kan de koopkracht in vergelijkende zin bepaald worden. Bijvoorbeeld als het gaat om een wijziging voor een bepaalde groep in de tijd, of een vergelijking tussen verschillende groepen.

Voor zowel inkomen als uitgaven zijn er veel en betrouwbare getallen beschikbaar. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) houdt de inkomens bij voor veel soorten huishoudens. Ook de ontwikkeling van de prijzen wordt

nauwgezet bijgehouden. Dat laatste, bij elkaar gestopt in een 'mandje' van artikelen en diensten met elk hun eigen gewichtsfactor heet de prijsindex (of CPI) en veranderingen daarin wordt ook wel de inflatie genoemd. De uitkomst is het gemiddelde voor de gehele bevolking, maar dat wil nog niet zeggen dat bijvoorbeeld de recente stijging van de energieprijzen door iedereen op dezelfde wijze gevoeld wordt. De samenstelling van het mandje wordt elk jaar bijgesteld om structurele verschuivingen in het uitgavenpatroon te volgen. Zo had bijvoorbeeld een mobieltje een jaar of tien geleden een andere gewichtsfactor dan nu en zal het aandeel van energie waarschijnlijk volgend jaar ook aangepast worden.

Inkomen

Als het inkomen stijgt en de toename is meer dan de inflatie, dan stijgt de koopkracht. Een huishouden heeft dan de keuze tussen sparen, meer uitgeven of een mix van beide.

Als belangenvereniging van PFZW gaat het binnen uw organisatie natuurlijk vaak om het pensioen. Maar dat is maar een stuk(je) van alles wat uiteindelijk bepaalt hoe uw koopkracht zich ontwikkelt. U ontvangt naast het pensioen van het pensioenfonds ook maandelijks een AOW-uitkering.

Die AOW, 'de eerste pijler' van het pensioenstelsel is, gemiddeld

genomen, de belangrijkste inkomensbron (46% van het inkomen), met het aanvullend pensioen uit de 'tweede pijler' op de tweede plaats (41%). De AOW is gekoppeld aan het minimumloon, waardoor het gelijke tred houdt met de algemene loonontwikkeling. Die volgt op zijn beurt min of meer de inflatie. Het gevolg hiervan is dat de AOW sinds het eind van de vorige eeuw de inflatie goed heeft gevolgd, zelfs iets meer dan dat. Omdat het AOW aandeel groter is dan het gemiddelde aanvullend pensioen, heeft dit de afgelopen jaren het effect van het uitblijven van pensioenindexatie enigszins gedempt. Maar deze demping werkt twee kanten op en werkt ook bij de recent door PFZW aangekondigde indexatie van 6% vanaf 1 januari 2023. De hoogte van dit dempend effect hangt dan weer af van de verhouding tussen deze twee componenten in een individueel geval. Naarmate het aanvullend pensioen hoger is, zal het gemis aan indexatie harder gevoeld worden.

Bruto, netto en gestandaardiseerd inkomen

Tot zover gaat het om bruto inkomen, waar dan nog premies en belastingen van af moeten om te komen tot het besteedbaar (netto) inkomen. Die lasten zijn progressief, waardoor de premies en belastingen procentueel hoger zijn voor hogere inkomens. Grote

foto: pixabay

verschillen in het bruto inkomen leiden dan alles bij elkaar tot kleinere verschillen in het netto inkomen. Maar verschillen in besteedbaar inkomen zeggen nog lang niet alles over de koopkracht omdat de grootte en samenstelling van het huishouden sterk kan verschillen. Met zijn tweeën heeft u maar één woonruimte nodig en zullen de uitgaven voor de dagelijkse boodschappen hoger zijn, maar niet noodzakelijkerwijs twee keer zo hoog. Als er nog kinderen in huis zijn, verhoogt dat de uitgaven ook. Daarom wordt voor het berekenen van koopkrachtverschillen gebruik gemaakt van het gestandaardiseerd inkomen. Dat wordt berekend door het totale besteedbaar inkomen te delen door een zo geheten equivalentiefactor die afhankelijk is van de samenstelling van het huishouden (aantal volwassenen en kinderen). Equivalentiefactoren worden internationaal voor vergelijkende analyses gebruikt. Het is dus een fictief inkomen en zorgt ervoor dat geen aparte analyses gemaakt hoeven te worden voor bijvoorbeeld alleenstaanden of paren.

Inkomensverdeling

Vaak wordt gesproken over inkomensongelijkheid. Dan is het ook belangrijk te weten over welk soort inkomen het gaat. In 2020 was het inkomen van de 5% meestverdienende huishoudens ruim een factor 10 hoger dan dat van de 5% minstverdienende. Althans als bruto inkomen. Dat verschil wordt dan teruggebracht tot een krappe factor 5 als we het gestandaardiseerde inkomen beschouwen. Het verschil tussen hoge en lage inkomens is dus wat betreft de koopkracht een stuk kleiner dan wat vaak in de media en/of politiek gemeld wordt.

Om inkomensverschillen tussen groepen te onderzoeken hebben we dus een inkomensverdeling nodig. Groepen kunnen gebaseerd zijn op uiteenlopende criteria, zoals leeftijd of geboortjaar van de zogeheten hoofdkostwinner. Geanalyseerd is hoe het

foto: pixabay

gestandaardiseerd inkomen van de 8 miljoen huishoudens zich over een kleine tien jaar voor jongeren en ouderen ontwikkeld heeft. Zowel voor 2011 als 2020 blijken de inkomens aanvankelijk flink te stijgen met de leeftijd. Vanaf ongeveer 45 treedt dan een zekere stabilisatie op waarna vanaf de pensioengerechtigde leeftijd het inkomen sterk afneemt en daarbij voor 75+'ers zelfs onder het niveau van starters op de arbeidsmarkt duikt. Als voor de inflatie gecorrigeerd wordt door de inkomens van 2011 om te rekenen naar euro's van 2020 en daarnaast leeftijden omgerekend worden naar geboortejaren, ontstaat uiteindelijk een beeld van de inkomensveranderingen in het vorige decennium. Deze verandering is dan de invloed van inkomensontwikkelingen op de koopkracht.

Dan blijkt dat de koopkracht van jongeren beduidend sterker is gestegen dan die van ouderen.

Algemene Conclusie

De (gestandaardiseerde) inkomens van de mensen die geboren zijn na 1980, zijn er tenminste 25% op vooruitgegaan. Dat van de oudere generaties neemt geleidelijk af tot enkele procenten voor de generatie geboren van 1940 tot 1950. Het inkomen van de nu gepensioneerden is in vergelijking met 2011 er tot 5% op achteruit gegaan. Zoals eerder aangegeven kan het uitblijven van indexaties van pensioenen maar een klein stukje van de verklaring hiervoor zijn.

Het is ook samen te vatten als: de welvaart is het afgelopen decennium toegenomen. Voor de jongeren duidelijk meer dan voor de senioren.

Een kleine tegemoetkoming bij een hoge inflatie

De inflatie is torenhoog, maar dat geldt voor alle Nederlanders. De grote vraag is welke compensatiemaatregelen door de overheid worden (zijn) genomen. Dat zal voor een deel aan de kostenkant zijn, maar er zijn ook (al in het pensioenakkoord) maatregelen genomen aan de inkomstenkant. Het minimumloon wordt per 2023 met 10% verhoogd en de AOW ook.

Jaap van der Spek

We laten even in het midden, dat de AOW verhoging inclusief de gebruikelijke verhoging per half jaar is (1 tot 2%). Maar wel belangrijk is dat er een bedrag van ongeveer € 27,- vanaf gaat, omdat de zogenoemde IOAOW wordt afgeschaft. Een vast bedrag per maand dat onderdeel uit maakt van de bruto AOW uitkering. De verhoging is dus voor een deel een sigaar uit eigen doos. De voorgenomen maatregel moet nog wel door het parlement worden goedgekeurd. Dat zal in de beide Kamers nog heel wat discussie geven, want: waarom zouden mensen met alleen AOW niet dezelfde compensatie mogen hebben voor de inflatie als de mensen met een minimum loon?

Pensioengeld erbij

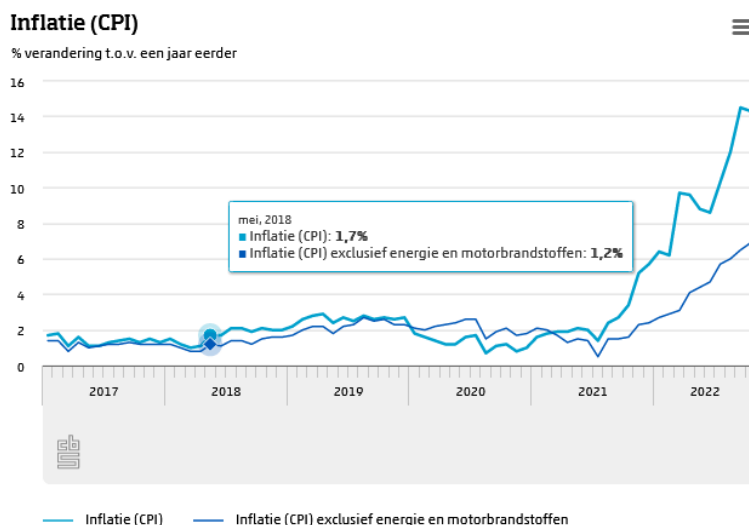
Het pensioenfonds zorg en Welzijn (PFZW) heeft besloten om de pensioenuitkering, na de verhoging (indexering) dit jaar met 2,7%, voor 2023 te verhogen met 6%. Dat kan, omdat door overheidsmaatregelen nu, in afwachting van en vooruitlopende op de nieuwe pensioenwet, vanaf een dekkingsgraad van 105% kan worden geïndexeerd. Als je de dekkingsgraad van het pensioenfonds erbij haalt, zou het ook ruim 10% kunnen zijn, maar besloten is tot voorzichtigheid in verband met de onzekerheden de komende jaren en de mogelijke invoering (nu in behandeling) van de nieuwe pensioenwet in 2027. Wat de BPP betreft zou de indexering ook zonder problemen 8% kunnen zijn, maar dat was voor het pensioenfonds

een brug te ver. Dus zijn we ook benieuwd naar wat de andere pensioenfondsen gaan doen. Naar verwachting zullen die ruimhartiger (kunnen) zijn.

Koopkracht effecten

Maar wat betekent dit nu voor mensen in de praktijk? Hieronder hebben we een overzicht opgenomen, dat door PFZW is gemaakt. Daarbij moet wel in acht worden genomen, dat het om bruto bedragen gaat en dat persoonlijke omstandigheden op de bruto bedragen van invloed zijn en dat de netto bedragen voor iedereen dus anders kunnen uitpakken. Ook is in het staatje geen rekening gehouden met de aftrek van ongeveer € 27,- vanwege de afschaffing van de IOAOW (zie hierboven). Van het totaalbedrag zal dit bedrag dus nog moeten worden afgetrokken.

Het overzicht heeft 6 situaties genomen, uitgaande van een gemiddeld PFZW pensioen van ongeveer € 700 tot € 800,- per maand. Naarmate mensen een hogere pensioenuitkering krijgen zal het uiteindelijke percentage lager worden. Een gehuwde met een aanvullend pensioen van € 2.000,- per maand zal bijvoorbeeld een verhoging hebben van 6,8%, omdat de AOW een minder groot deel uitmaakt van de totale pensioenuitkering.

Gehuwd

1-1-2022			1-1-2023			
AOW	Pensioen	Totaal	AOW	Pensioen	Totaal	Stijging
€ 874,69	€ 400,00	€ 1.274,69	€ 962,16	€ 424,00	€ 1.386,16	8,7%
€ 874,69	€ 700,00	€ 1.574,69	€ 962,16	€ 742,00	€ 1.704,16	8,2%
€ 874,69	€ 1.000,00	€ 1.874,69	€ 962,16	€ 1.060,00	€ 2.022,16	7,9%

Ongehuwd

1-1-2022			1-1-2023			
AOW	Pensioen	Totaal	AOW	Pensioen	Totaal	Stijging
€ 1.290,39	€ 400,00	€ 1.690,39	€ 1.419,43	€ 424,00	€ 1.843,43	9,1%
€ 1.290,39	€ 700,00	€ 1.990,39	€ 1.419,43	€ 742,00	€ 2.161,43	8,6%
€ 1.290,39	€ 1.000,00	€ 2.290,39	€ 1.419,43	€ 1.060,00	€ 2.479,43	8,3%

Conclusie

Natuurlijk is iedere verhoging 'mooi meegenomen'. We weten nog niet hoe de pensioenverhoging zich gaat verhouden tot de verhoging van de lonen (eis van FNV bijvoorbeeld 14%), maar vooralsnog is er sprake van een kleine tegemoetkoming in een situatie waarin alles veel duurder is geworden. Alleen..... daar hebben vrijwel alle Nederlanders mee te maken. En het voordeel van de verhoging van de pensioenen is, dat daardoor de overheid meer inkomstenbelasting gaat krijgen, terwijl de verhoging van de lonen voor een deel de inflatie nog verder zal gaan opstuwten. Ook voor gepensioneerden. Met andere woorden, het verhogen van pensioenen brengt meer geld in het laatje via belastingen en meer omzet bij de detailhandel. Gepensioneerden leveren ook in dit verband dus een belangrijke bijdrage aan de samenleving.

foto: Omid Armin via Unsplash

Het nieuwe pensioenstelsel een gebed zonder of met vertraagd einde?

Jaap van der Spek

Al vele dagen hebben de pensioenvertegenwoordigers van de politieke partijen in de Tweede Kamer gedebatteerd over de nieuwe wet, die het pensioenstelsel beter moet laten aansluiten bij de tegenwoordige en toekomstige tijd. Die meer perspectief biedt voor de koopkracht, die beter bij de arbeidsmarkt en de denkwerelden van de jongere generaties past en die meer meebeweegt met de economische omstandigheden. Dat zou kunnen door de ingelegde premie als basis te nemen, de voorzichtige rendementen toe te passen (met demping om schokken te voorkomen) en over die ontwikkeling beter per persoon aan te geven hoe de (spaar-) situatie er voorstaat.

Het feit dat de Tweede Kamer er zo lang over doet, spreekt boekdelen. Zo eenvoudig als het wordt voorgeschoteld, is het dus niet. Op voorstel van Pieter Omtzigt en met steun van Hilde Palland van het CDA (zie interview vorige Ons Pensioen) vindt er eerst nog een debat plaats over elke wettekst, voordat het afgebroken (plenaire) debat in de Tweede Kamer verder gaat. En dan moeten er nog stemmingen plaats vinden en zal daarna de Eerste Kamer onder aanvoering van Martin van Rooijen (zie ook interview vorige Ons Pensioen) de discussie aangaan. De regeringspartijen hopen de zaak geklaard te hebben voordat via de verkiezingen van Provinciale Staten een nieuwe Eerste Kamer is samengesteld. Die zal er naar verwachting in juni/juli 2023 heel anders uit gaan zien. Maar of dat gaat lukken?

Hobbels

Een deel van de vertraging komt, omdat een aantal oppositiepartijen (onder meer PVV en SP) elke gelegenheid aangrijpt om te vertragen. In de hoop, dat daardoor de nieuwe wet er niet door komt. Zij willen de

huidige wet handhaven en alleen de rekenrente veranderen. Het speelt hen in de kaart dat de pensioenfondsen, na jarenlang niet te kunnen indexeren, bij de stijgende rente en na ingrijpen van de overheid (er kan nu bij een lagere dekkingsgraad worden geïndexeerd dan vroegere jaren) dit jaar en volgend de pensioenen wel kunnen verhogen. Niet genoeg om de inflatie (prijsstijgingen) bij te houden, maar wel meer dan in de afgelopen jaren (geen of nauwelijks indexatie). En dit terwijl de vermogens van de pensioenfondsen door de malaise op de aandelenmarkten van 1.800 miljard inmiddels gedaald zijn tot 1.500 miljard euro. Maar niet alleen de genoemde oppositiepartijen hebben bezwaren. Ook bij de Partij van de Arbeid en Groen links (nodig voor een meerderheid in de Eerste Kamer) bestaan er nog grote vraagtekens. Die hebben te maken met andere onderwerpen, dan in de wet genoemd staan, maar die er wel aan worden gekoppeld. De belangrijkste is, dat er voldoende moet worden geregeld om de ruim 1 ½ miljoen mensen, die nu geen pensioen opbouwen, de gelegenheid te geven

mee te doen aan pensioenopbouw. Ook zijn zij niet tevreden over hoe het pensioen voor nabestaanden is geregeld. Datzelfde geldt overigens ook voor éénpitters als Liane den Haan (ex 50PLUS) en Pieter Omtzigt (ex CDA).

Hoe gaan we de pot (1500 miljard euro) verdelen?

Maar er zijn meer hobbels. Er zijn grote vragen over hoe die pot van 1.500 miljard verdeeld moet worden over de persoonlijke potten. Wat moet daarin wel en wat moet er niet worden meegenomen. Bijvoorbeeld het feit dat de afgelopen jaren heel veel pensioenvermogen gevloeid is van oud naar jong. Maar hoe zet je dat af tegen het feit dat jongeren nu een wel erg hoge pensioenpremie betalen en door moeten werken tot hun 67ste jaar of langer? En wie moet dat bepalen? Wil je het helemaal aan pensioenfondsen overlaten, of wil je wat regels opstellen waarbinnen de pensioenfondsen moeten opereren. En als dat laatste het geval is, moeten we wachten met de besluitvorming totdat die regels in de zogenoemde handreiking zijn opgeschreven?

Wachten?

Over het wachten gesproken. Er is een commissie parameters bezig om de verwachtingen naar de toekomst om te zetten in aandachtspunten voor de pensioenfondsen. Daar zijn ze al heel lang mee bezig, maar als het goed is zijn ze eind november met resultaten gekomen. Die daarna door de pensioenfondsen nog moeten worden doorgerekend. Moeten we op al die gegevens wachten? Of zijn die er voor de pensioenfondsen die er de komende jaren gebruik van maken om voor 2027 het nieuwe stelsel te kunnen invoeren? Een deel van de Kamer wil op dit cijfermateriaal wachten. Anderen achten de uitkomsten niet van belang voor de nieuwe wet.

En dan nog een andere hobbel. Kun je over een nieuw stelsel oordelen als je geen goed zicht hebt op het antwoord op de vraag of de beloftes van een koopkrachtig pensioen wel waar kunnen worden gemaakt? Eerste cijfers, door de minister geleverd, bleken niet te kloppen. Die zijn met excuses hersteld, maar er zijn bij een aantal deskundigen nog twijfels over de vraag of er echt wel perspectief is op een koopkrachtig pensioen. En moet daarbij de speciale situatie, waarin we nu met de inflatie verkeren, meegenomen worden of niet? Het gaat om pensioenen over 40 tot 60 jaren. Diezelfde deskundigen komen met heel verschillende oplossingen. Die verschillen van opvattingen over de aanpak vormen ook het probleem. Pensioenfondsen hebben gemeld, dat zij er wel heil in zien en dat eerder perspectief is op indexatie omdat er geen buffers meer behoeven te worden aangehouden. Dat is nu al zichtbaar omdat, vooruitlopende op de wet, die hoge buffers ook nu al, maar wel voorlopig, kleiner zijn gemaakt. De grens van de dekkingsgraad voor indexering is van 110 tot 130% naar beneden gebracht tot 105%. Daardoor kan PFZW volgend jaar 6% indexeren, wat anders niet zou zijn gebeurd. Deskundig actuaris Henk Bets van het bureau Confident, is één van de critici, maar heeft ook een oplossing binnen de nieuwe wet. Komt die oplossing nog

op tijd en is er voldoende coalitie-oor naar? De aannames van Henk Bets worden overigens voor een deel als niet reëel gezien. Wie heeft er nu gelijk? Wie vertrouwt je nog?

Medezeggenschap voor gepensioneerden essentieel!

Tenslotte is er nog de hobbel van de medezeggenschap, waarover we vaker hebben geschreven. De sociale partners mogen de transitie (het invaren) voorbereiden en de organisaties van gepensioneerden hebben hoorrecht. Maar dat hoorrecht is nergens beschreven. Als we niet uitkijken blijft het beperkt tot het mogen meedrinken van een kopje koffie. De ervaringen in de aanloop naar het pensioencontract doet de seniorenorganisaties het ergste vrezen. Deze hobbel hebben zelfs de regeringspartijen opgepakt, omdat ze snappen, dat als het om het verdelen van zoveel geld gaat, waarvan een zeer groot gedeelte van de gepensioneerden is, het onlogisch is als die gepensioneerden niet op een goede manier worden meegenomen. En er zijn nog veel vragen, bijvoorbeeld over hoe de governance (de manier waarop de pensioenfondsen worden bestuurd) moet worden ingericht. In de nieuwe pensioenwet worden de risico's bij de deelnemers gelegd en dat vereist ook een herziening van het bestuursmodel van pensioenfondsen. Ook dit punt moet nog verder worden uitgewerkt.

En verder?

Hoe dan ook, de bespreking van de wetsteksten is verschoven naar 2 december. Daarna, de weken erna, de stemmingen over amendementen en moties. Met nog steeds de bedoeling van minister/regering en de coalitiepartijen om de Kamerbehandeling zodanig in de tijd te plannen, dat de wet door Tweede en Eerste Kamer voor mei/juni van het volgende jaar in het Staatsblad kan verschijnen en daarmee de nieuwe wet wordt. De pensioenfondsen, ook PFZW, hebben daarop zeer aangedrongen. Mede omdat ze zich nu al aan het

voorbereiden zijn.

De BPP vindt dat zorgvuldigheid moet, maar dat te lang wachten voor iedereen en alles slecht is.

Vervolg van pag 6 BPP Ledenbijeenkomst

Uiteindelijk draait het in deze discussie om vertrouwen, besluit Van der Spek deze geanimeerde bijeenkomst. Hoe kunnen we dat op weg naar het nieuwe stelsel herwinnen? Vanmiddag is dat dankzij de heldere uitleg aardig gelukt.

Noot

Pensioenfonds PFZW organiseerde op 7 november een online talkshow met Dick Boeijen en Joanne Kellermann (voorzitter PFZW) over het nieuwe pensioenstelsel. Terugkijken kan via www.pfzw.nl/over-pfzw/nieuw-pensioenstelsel/webinar.html

Overheid weer eens losgezongen van de werkelijkheid

Jaap van der Spek

Uitgebreide cursussen en extra praktijklessen. Marian Jansen moet er veel moeite voor doen om bij de GGD geaccepteerd te worden als Coronaprikster. Ook al heeft ze 35 jaren inentingservaring als huisarts. In aanmerking komen als priklocatie-arts kan niet, want de registratie is al een aantal jaren verlopen. Dat is te accepteren. Maar al die praktijkcursussen? Eind goed, al goed. Ze kan in december starten en dat is nodig ook. Het vaccinatieprogramma vraagt grote inzet van het personeel. Na een paar maanden wordt ze gevraagd om zogenoemde 'omloop' te worden, een functie op het niveau van een verpleegkundige, waarbij controle en coördinatie de hoofdmoot vormen. En zo nu en dan helpen als prikster of 'ophaler' (vanuit de potjes de vaccinatievloeistof in de injectiespuiten doen). Het is vaak hard, maar vooral ook leuk werken, want de collega's zijn enthousiast en de sfeer is prima. Samen werken met plezierige mensen aan een zinvol doel.

Op en neer

Natuurlijk zijn er perioden dat het minder druk is (de zomer bijvoorbeeld) en dat er ook minder dagen hoeft te worden gewerkt. In die perioden wordt er meer een beroep op vaste, dan op losse (vaak gepensioneerde) medewerkers gedaan, en dat is goed. In het najaar trekt het weer aan, met dagen dat er meer dan 1000 mensen een prik komen halen. Eerst 60-plussers en daarna ook jongeren. Aan het einde van een lange werkdag gaat vermoeidheid gepaard met een goed gevoel, na weer een fijne dag. Het oproepcontract loopt tot eind december 2023 en kan daarna worden verlengd. Na overleg met het thuisfront heeft Marian aangegeven, dat zij bereid is nog wel weer voor een volgende periode zich te willen inzetten. De

foto: Unsplash

leiding is blij met haar en veel andere collega's. Meerdere ervan zijn ook oud-arts. Ze zijn goed inzetbaar, werken gestructureerd en zijn collegiaal. Dat horen ze vaak. En, zelf zijn ze blij dat ze een bijdrage kunnen leveren, waartegenover ook nog een redelijke honorering staat. En je weet dat het al dan niet opgeroepen worden, afhankelijk is van de vraag naar vaccinatie en dat er soms 1 of 2 weken voorbij kunnen gaan, voordat je weer aan de slag moet. Afschalen hoort erbij en is goed te accepteren.

Ervaring telt ineens niet meer mee

Het is november als ze wordt gebeld: De overheid heeft besloten dat al die gepensioneerde omloopmedewerkers toch geregistreerd moeten zijn en of ze dat kan en wil regelen. Beetje apart, een jaar werken tot volle tevredenheid, en dan ineens een aanscherping van de regels. De ervaring en de positieve reacties tellen ineens niet meer mee. En opnieuw gaan registreren? Als je ruim 70 bent is dat niet meer te doen, je moet weer als huisarts ervaring gaan opdoen, je moet weer 40 studiepunten

gaan halen en dat alles 5 jaren lang, elk jaar. Het is voor huisartsen een goede regel, want kwaliteitsbewaking in de zorg is belangrijk. Het is zachtjes gezegd wel merkwaardig dat je dat als omloop ook moet doen, na al bewezen te hebben, dat je het werk goed aan kunt en goed doet.

Zij niet alleen

In het telefoongesprek wordt duidelijk, dat ook andere collega's geen contractverlenging krijgen, waardoor een gat gaat ontstaan in de groep mensen waaruit geput kan worden als het nodig is. Boeiende ontwikkeling in een tijd, dat er op de hele arbeidsmarkt, en zeker in de zorg, tekorten zijn. Het is weer een voorbeeld, dat protocollering en regels te ver doorschieten. En de overheid, die voortdurend roept dat er meer handen aan het bed moeten komen en dat de belemmerende regels en protocollen moeten worden aangepast, doet er nog een schepje bovenop. Langzamerhand wordt de vraag op alle zorgfronten duidelijker: Waarom zou ik nog in de zorg willen werken?

Kerstfeest, de magie van het onmogelijke of van het licht

Jan van Gelderen

In 1914 legden honderdduizenden Britse en Duitse soldaten hun wapens neer om in het niemandsland gezamenlijk Kerst te vieren. De Engelsen ruilden chocola, thee en puddings voor sigaren, zuurkool en schnaps. In latere jaren gebeurde het ook, maar op kleinere schaal. In 1914 werd samen gezongen, moppen getapt, verkleedpartijen georganiseerd en groepsfoto's gemaakt. Op sommige plaatsen werd gevoetbald waarbij helmen als doelpalen dienden (Engeland-Duitsland 2-3). Je gelooft het nauwelijks, maar het bewijs is overweldigend. Thuis opgehitst door propaganda en nepnieuws (Duitsers zouden baby's met bajonets doden en priesters ophangen aan kerkklokken.), waren Britten stomverbaasd te ontdekken hoe aardig Duitsers waren. Ook de Duitsers werd wijsgemaakt dat Engelsen en Fransen geen Kerst vierden, want daarvoor waren ze veel te goddeloos. Een dichter had voor de oorlog nog de 'Hymne van haat tegen Engeland' geschreven, dat uitgroeide tot een tweede volkslied. In 1981 maakte de BBC de documentaire, Peace in No Mans Land, dat aantoonde dat tweederde van het Britse front stil lag tijdens de feestdagen. Opmerkelijk: in de meeste gevallen kwam het initiatief van de Duitsers.

Het was trouwens niet de enige keer dat dit gebeurde. De Kerst-vrede brak ook spontaan uit tijdens de Spaanse Burgeroorlog, tijdens de Boerenoorlog, de Amerikaanse Burgeroorlog en tijdens de Krimoorlog. Maar ook tijdens de oorlog van Napoleon tegen de rest van Europa. Maar nergens zo grootschalig en plotseling als in 1914. Blijkbaar is Kerst een magisch begrip dat wapens doet zwijgen en even van vijanden vrienden maakt. Kan dat nog steeds? Het onmogelijke mogelijk maken?

Ook nu wordt haat weer de samenleving ingeschreven, vooral via de sociale media. De factcheckers hebben nauwelijks tijd om dat alles te ontcrachten. Als het ze al lukt. Ik ontmoet van tijd tot tijd mensen die heilig geloven in de teksten van Thiery Baudet, Jan de Roos en Willem Engel om maar een paar te noemen. En dan de onverlaten die de ene doodsb bedreiging na de andere de wereld in slingeren. Niet dat het miljoenen zijn, maar ze trekken wel heel veel aandacht. Je zou het een stille oorlog kunnen noemen, die ook aan ons parlement (met woorden als tribunalen en reptielen) niet voorbij gaat. En het lijkt een soort wereldoorlog. De Verenigde Staten weten ervan mee te praten vanwege de bemoeienis van Rusland met hun verkiezingen. Maar ook andere landen hebben er last van. En Rusland doet er naar zijn bevolking toe vrolijk aan mee. Poetin vergiftigt zijn eigen bevolking met nepnieuws.

Het is zo wereldomvattend dat het de vraag is of het ooit weer normaal wordt. Dat tegenstanders worden bestreden met feiten, en niet met valse meningen, verzinsels en bedreigingen. Landen gebruiken cyberoorlog om de samenleving van andere landen te beïnvloeden. En nu de Russen oorlog voeren met de Oekraïners, is het Westen opeens betrokken bij een ongedacht conflict. Zo is Poetin niet alleen in oorlog met Oekraïne, maar ook met Europa en Amerika. Maar op een dag zal deze oorlog, net als andere, ophouden. En hoe ziet de wereld er dan uit? En zullen, Kerst nadert, de wapens zwijgen net als in 1914? Of moeten veel mensen deze Kerst in de schuilkamer het feest van het licht vieren, omdat Rusland ook dan burgerdoelen bombardeert en infrastructuur vernietigt? Ik ben bang van wel. Zo zal

Bron: wikipedia

Kerst dus overschaduwde worden door een zinloze oorlog in onze Europese "achtertuin", en met de vluchtelingen in ons land ver van huis en zonder mannen. En is dit feest voor hen bepaald niet magisch en betekenisvol. Waarschijnlijk zullen de wapens niet zwijgen. En zal het feest van het licht voor miljoenen duister zijn.

Voor de christenen is deze tijd een tijd van hoop en verlossing. Maar op wereldschaal is het dat nu nog lang niet het geval. Want naast de oorlog zijn er nog meer onmenselijke toestanden. Voor niet-christenen heeft Kerst een andere betekenis, is het een symbool van nieuw leven. Immers de dagen lengen en de lente is in het verschiet. Dan vieren zij het zoals het voor de kerstening werd gevierd. Hoe het ook zij, het zijn nog steeds betoverende dagen. En al is het geen vrede op aarde (in de mensen een welbehagen); in onze eigen omgeving kan het wel. We kunnen op ons best stilstaan bij de ontheemden; de slachtoffers van geweld. En als u dat doet op 25 december indachtig de betekenis van de kerstdagen, ondergaat u vast de magie van het licht.

Energiekosten: een enorm probleem

Pierre Thijssen

Bepaalde bevolkingsgroepen worden door de gierende inflatie en in het bijzonder door de hogere energielasten harder getroffen dan de gemiddelde Nederlander. Mensen met een laag inkomen, die in een slecht geïsoleerd huis wonen worden extra geraakt. Veel ouderen zitten in die situatie.

Een schrijnend voorbeeld :

Johan merkt dat door de inflatie alle dagelijks dingen veel duurder zijn geworden. En dat zorgt ervoor dat ouderen zoals hij, met alleen een AOW, de eindjes niet meer aan elkaar kunnen knopen. "De huur, energie, de boodschappen: het is allemaal gestegen. En er zijn veel ouderen zoals ik, die afhankelijk zijn van de AOW omdat ze geen pensioen hebben opgebouwd", vertelt Johan. "Je hebt simpelweg geen geld meer, dat wordt voor sommigen twee keer per dag droog brood eten. Dat zie ik ook om me heen." Zover is het voor Johan nog niet gekomen, maar hij maakt zich wel grote zorgen over zijn toekomst.

Onbekommerd genieten van zijn oude dag is er niet bij. "Het is iedere maand weer passen en meten. Voor iets extra's heb ik helemaal geen geld."

Energie of eten?

10% van de huishoudens in Nederland heeft een te hoge energierekening t.o.v hun inkomen. Ze hebben moeite om hun energierekening te betalen en doen daarom de verwarming niet meer aan, maar slaan dikke dekens om zich heen om zo de kou te tegen te gaan. Deze mensen hebben gemiddeld 50 tot 70 euro per week te besteden en worstelen dagelijks met de vraag hoe ze hun rekeningen moeten betalen. Nu de energieprijzen helemaal ontploffen neemt de druk nog verder toe, schuldenlast ligt dus op de loer. Mensen moeten kiezen tussen het huis verwarmen of eten kopen. Beide gaat niet meer. De nu ontstane situatie is een uitvloeisel van structurele problemen: lage inkomens, slecht geïsoleerde woningen, stijgende kosten van voedsel en zorg en weinig tot geen financiële buffers.

Doelgroep slecht vindbaar

De verlaging van de energiebelasting en 2 x 189 euro gaan de problemen voor de minima niet oplossen. Al was het maar omdat het heel lastig is om de juiste mensen te bereiken. Werkende armen staan niet op het netvlies van de gemeente en zijn moeilijk te vinden; hun gegevens zijn verspreid over Belastingdienst, UWV en SVB vastgelegd. En in het kader van de privacywet mogen die geen gegevens uitwisselen. De overheid weet altijd wel de mensen te achterhalen als ze iets moeten betalen (toeslagaffaire) maar als ze ergens recht op hebben weten ze ze plots niet te vinden.

Tweedeling

In de landelijke plannen voor energietransitie gaat een tweedeling van de maatschappij zich aftekenen. Mensen met een goed gevulde beurs kunnen van alles kopen, warmtepomp, isolatie en zonnepanelen, ook nog eens met een stevige subsidie van het rijk. Mensen met een smalle beurs en zonder financiële buffers zijn aangewezen op Marktplaats voor een goedkope tweedehands koelkast met energielabel G. Mensen moeten worden geholpen om gericht hun energielasten te verlagen. Alleen geld geven om de gestegen onkosten te betalen helpt niet. Zorg met isolatie en slimme apparaten dat hun lasten dalen. Betrek de mensen zelf bij het isoleren en duurzaam maken van hun woning. Wat is er leuker voor een gemeente dan mensen te helpen met het verduurzamen van hun woningen. In onze gemeente kun je via de Energiesubsidiewijzer informatie krijgen over subsidies en leningen. Dit is echter alleen voor mensen met een koopwoning. Sociale huurders zijn afhankelijk van de grillen van de

woningcorporaties. Gelukkig wordt er nu vanuit Den Haag druk op de corporaties uitgeoefend om huizen versneld te isoleren op straffe van een boete als dat niet gebeurt. Veel bespaartips kun je vinden op Millieucentraal.nl. In de regio Parkstad bestaat de Energieknip-app, dit is een digitale beurs waar een tegoed van 250 euro voor je staat waarmee inwoners energiebesparende producten kunnen kopen bij de WoonWijzerWinkel en lokaal deelnemende bouwmarkten. Ook kun je via die app een gratis afspraak maken met een Energie bespaarcoach. Via een brief ontvang je een persoonlijke QR code om de het 250 euro tegoed te activeren. En er is gelukkig ook de energietoeslag van 1300 euro te krijgen. Veel mensen laten dit echter liggen omdat ze niet goed overweg kunnen met de DigidD. Er ligt dus nog duidelijk een taak voor de gemeente om mensen hierin te ondersteunen. Ook heeft de Woonbond een project gestart genaamd Slimmer met je energie. Het blijkt echter dat de mensen die in een huis wonen met energielabel D,E,F of G weinig vertrouwen in instanties hebben, die moet je dus terug winnen door ze hierin goed te begeleiden. Zonder burgerparticipatie wordt de energietransitie een mislukking.

Kortom: de energiecrisis is er voorlopig nog wel even, ook door de waanzinnige oorlog van die machtswellusteling uit Rusland zijn we hier voorlopig niet vanaf. Er wordt ook vanuit vele sociale gremia weer aangedrongen om de energielevering te nationaliseren of het zover komt is voorlopig kijken in een glazen bol.

Kwaliteit in de zorg lastig te verbeteren

Eric van Eck

Lang is onder meer door de politiek beweerd dat de gezondheidszorg in Nederland tot de wereldtop behoort. De Federatie medisch Specialisten publiceerde op 16 september 2021 dat Nederland hoog scoort in een rapport van het Commonwealth Fund, dat de gezondheidszorg van 11 landen (Europa, VS, Canada, Nw Zeeland en Australië) vergelijkt. Volgens dit rapport scoort Nederland hoog op toegankelijkheid en gemiddeld op kosten, laag op administratieve belasting. Er zijn echter ook andere geluiden.

Gijs van der Loeff stelt in Skipr (3 oktober 2016) dat de Nederlandse gezondheidszorg ondergemiddeld presteert, waarbij met name het geringe aantal dokters per hoofd van de bevolking zwaar meeweegt. Willem Jan Meering, zorgconsultant en oud-medewerker van de Raad voor Volksgezondheid en samenleving zegt (AD 10-12-2019): 'Als je de kwaliteit van de zorg en de levensverwachting van Nederlanders neemt, dan scoren we op de meeste indicatoren gemiddeld. De politiek gelooft graag dat we tot de top behoren, maar in werkelijkheid behoort Nederland eerder tot de middenmoot als je kijkt naar landen met gelijke welvaart'.

Kennelijk hangt het er maar vanaf wat je als belangrijke prestatie-indicatoren ziet. Opmerkelijk is dat in geen van de gevonden rapporten aandacht wordt besteed aan de verbetering van de kwaliteit op de werkvloer, van de dagelijks verleende zorg. En dat aspect van kwaliteit draagt sterk bij aan de zorgbeleving door patiënten en het succes van behandelingen.

Wat is dat eigenlijk: kwaliteit

Over kwaliteit zijn twee belangrijke opvattingen in omloop. De eerste zegt dat je moet vaststellen welke eisen je stelt aan je (zorg)producten en -processen en die opvattingen moet vastleggen in protocollen. Die protocollen bepalen hoe je de zorg uitvoert. Dan lever je goede zorg. De tweede zegt dat je vervolgens dagelijks moet kijken wat de uitkomsten zijn van je handelen, die uitkomsten moet bespreken met anderen en aan de hand daarvan de zorg aanpassen.

Regels en protocollen

In de Nederlandse gezondheidszorg wordt in de praktijk met name de eerste

Foto: Annie Spratt op Unsplash

opvatting gebezigd. Het begint ermee dat de overheid randvoorwaarden vaststelt. Zorginstellingen moeten bijvoorbeeld het zorgplan met cliënten bespreken, medezeggenschap regelen en een klachtenregeling hebben. Dit staat in de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz). Zij moeten verantwoorde zorg leveren die voldoet aan de kwaliteitsstandaarden van de beroepsgroep en bepaalde voorbehouden handelingen mogen alleen verricht worden door BIG-geregistreerde zorgverleners. Dat zijn allemaal controleerbare randvoorwaarden en de overheid ziet toe op de naleving.

Dat het vaststellen van wat verantwoorde zorg is aan de beroepsgroep wordt overgelaten lijkt me heel terecht: als er al iemand verstand van heeft zijn het de professionals. De opvattingen van de beroepsgroep worden vastgelegd in protocollen, meestal een dik boek vol per vakgebied/afdeling. Ziekenhuizen en andere zorginstellingen kunnen zich laten

accrediteren om te bewijzen dat zij aan de kwaliteitsnormen voldoen. Met name de NIAZ-accreditatie van ziekenhuizen is een tijd- en geldverslindend proces. Bij het kwaliteitsonderzoek wordt er niet alleen gekeken of de protocollen aanwezig zijn, maar ook of ze worden toegepast. Soms is dat simpel. Als de medicijnkast volgens protocol op slot moet zijn, laat zich dat eenvoudig vaststellen. Goed zo. Als de sleutel vervolgens in het laatje onder medicijnkast blijkt te liggen verandert de zaak. Maar als we er van uitgaan dat de protocollen geen papieren tijgers zijn, maar in de praktijk worden nageleefd, blijft de vraag of daardoor de kwaliteit echt gewaarborgd is.

Betere zorg?

Het meten van de kwaliteit van zorg is buitengewoon lastig. Dat is een belangrijke reden voor het opstellen van al die protocollen. 'Goede' zorg wordt gelijk gesteld aan 'zorg volgens

het protocol'. Het naleven van protocollen kan worden gecontroleerd en dus heb je op die manier kijk op de kwaliteit van zorg. Feitelijk is dit eens te meer een uiting van het diepe wantrouwen dat met name bij de overheid leeft ten aanzien van burgers en van zorgverleners in het bijzonder. Maar als vorm van kwaliteitsbewaking schiet het ernstig tekort. Een voorbeeld uit de ziekenhuispraktijk van mijzelf als interne NIAZ-auditor. (NIAZ: Nederlands Instituut Accreditatie Zorg) In het protocol decubituszorg (zorg bij doorligplekken en -wonden) van een bepaald ziekenhuis stond, dat de verpleegkundige, die verdachte plekjes constateerde, de decubitus-verpleegkundige moest waarschuwen. Prima, want die heeft er verstand van. Echter, als de plekjes op donderdag worden geconstateerd en de decubitusverpleegkundige, een deeltijdwerker zoals wij allen, pas op maandag komt kijken zijn de verdachte plekjes lastig te genezen wonden geworden.

Zo zijn er in de praktijk meer voorbeelden te vinden van situaties waarin het volgen van het protocol afbreuk doet aan de kwaliteit van zorg. Als de zorgverlener vanuit zijn of haar professionaliteit meent de zaak anders dan volgens het protocol te moeten aanpakken, loopt zij/hij echter een groot risico. Als de afwijkende aanpak niet blijkt te werken is de reactie van de (tucht)rechter veel te vaak dat de zorgverlener zich aan het protocol had moeten houden. Een volgende keer denk je wel twee keer na voordat je op je kennis en ervaring vertrouwt en lever je zorg volgens protocol, ook als je vindt dat die niet goed is.

Aderlaten en koppen zetten

We mogen nooit vergeten dat de medische praktijk vol zit met ingesleten gewoonten, die bij nader onderzoek helemaal niet effectief blijken. De praktijk van aderlaten en koppen zetten heeft het op gezag van artsen uit de oudheid eeuwen volgehouden, tot grote schade van patiënten. En ook nu nog blijkt het nodig om via een

programma als 'Zinnige Zorg' overbodige en vaak risicovolle ingrepen ter discussie te stellen en ook nu zijn de resultaten niet groot. Gewoonten (scheren vóór operaties bijvoorbeeld) zijn uiterst hardnekkig gebleken.

Vandaag goed, morgen beter

Om tot verbetering te komen is het verstandig de uitgangspunten van het zg. kwaliteitsdenken te hanteren. Deze aanpak is in de jaren na de tweede wereldoorlog ontstaan in de Japanse maak-industrie, maar is feitelijk in alle bedrijfstakken, ook de zorg, toepasbaar. Dit denken gaat uit van de PDCA (plan-do-check-act) cyclus, die zegt dat je processen moet inrichten op basis van de huidige kennis (plan), ze moet uitvoeren (do), kijken of ze opleveren wat je had gedacht (check) en vervolgens de procesinrichting bijstellen (act), waarna de kring opnieuw wordt doorlopen. Als je de PDCA cyclus systematisch doorloopt, verbetert de kwaliteit eerst snel en dan meestal langzamer tot een geheel nieuwe oplossing wordt bedacht. In kwaliteitsprogramma's als NIAZ staat de cyclus braaf vermeld. Als een instelling is geaccrediteerd zou die de PDCA cyclus systematisch moeten toepassen. Helaas klopt dit lang niet altijd.

Alle zorg wordt beschreven in procesbeschrijvingen en protocollen. In de Nederlandse gezondheidszorg wordt echter te weinig tijd ingeruimd voor kritische evaluatie (check) en bijstelling (act) van de werkprocessen. Dat is ook bijzonder lastig als je niet van tevoren vastlegt wat de uitkomsten moeten zijn, bij voorkeur in maat en getal. In werkoverleg zou periodiek een van te voren geselecteerd protocol geëvalueerd moeten worden. Dat levert administratieve taken op, maar wel administratie, die erop is gericht de zorg te verbeteren. In het bovengenoemde decubitus voorbeeld zou men bijvoorbeeld een aantal weken (of permanent?) moeten bijhouden bij hoeveel patiënten doorligsignalen zijn geconstateerd, welke behandeling is toegepast,

wanneer de decubitus-verpleegkundige erbij is gehaald, of die de behandeling heeft aangepast en wat de effecten zijn geweest. Na een poosje kun je dan uit de gegevens concluderen hoe het beter kan, resulterend in minder decubitus. En dat jaar in jaar uit. Motto: vandaag goed, morgen beter.

Elkaar aanspreken

Een groter probleem dan de administratie is echter de cultuur. Het is in de Nederlandse zorg heel ongebruikelijk om collega's aan te spreken op hun handelen. Dat moet de baas maar doen (en die ziet het meestal niet). Protocollen en regels zijn hulpmiddelen, geen doel op zich. Je moet wel steeds blijven nadenken en proberen te verbeteren. Zolang het niet normaal is om samen te evalueren hoe het werk is aangepakt en wat daarvan de resultaten waren, zal de kwaliteit niet snel verbeteren. Door zulke werkbijeenkomsten normaal te maken kun je tot verbeteringen komen. Daarbij moet steeds duidelijk worden gemaakt dat het niet gaat om shaming and blaming, maar om te leren van elkaar. Dan is het niet bedreigend en zal iedereen graag zijn of haar steentje bijdragen.

Audrey's DeliCasa

Voor wie van lekker eten houdt maar niet lang in de keuken kan of wil staan

Gnocchi met salie en botersaus (primi piatti)

Gnocchi (spreek uit njokkie) betekent "klontjes" en wordt gemaakt van aardappelpuree en gekneet tot kleine balletjes. Zelf maken is een tijdrovend werkje. Tegenwoordig zijn ze kant en klaar te koop, wel zo makkelijk. Het kruid salie, met zijn zachte fluweelachtige blaadjes is heerlijk en wordt bij ons weinig toegepast. In Italië is het een zeer geliefd kruid. Het is een beetje bitter en daarom moet je zuinig zijn met gebruik. Het is een historisch gerecht en stamt uit de tijd van de oude Romeinen.

Gnocchi werd gegeten door het Romeinse legioen tijdens het veroveren van Europa om hun keizerrijk uit te breiden. Er bestaat een legende sinds 1531 met daarin twee hoofdrolspelers, gnocchi en de inwoners van Verona. In 1531 werd Verona geteisterd door hongersnood veroorzaakt door overstromingen. Hongerige inwoners bestormden het grootste plein van Verona en plunderden de bakkerijen op zoek naar eten. Met dank aan Tommasco Da Vico slaagden ze erin om wat eten te pakken te krijgen. Op de laatste vrijdag van februari verspreidde Tommasco op zijn kosten boter, meel en kaas zodat ze gnocchi konden maken. Deze traditie is tot op de dag van vandaag nog in stand gehouden en is zelfs in het testament van Tommasco opgenomen. Ieder jaar is er in Verona een gnocchi feest.

Bereiding

Kook de gnocchi volgens aanwijzingen op de verpakking. Er is ook gnocchi verkrijgbaar die al is gekookt. Verhit de boter in een hapjespan op laagste stand. Hak de salie grof en doe ze met de geperste teentjes knoflook door de boter tot de boter niet meer bruist (mag niet bruin worden). Giet de gnocchi af en laat goed uitlekken. Ook even in de koekenpan aanbraden voor een mooi bruin blosje erop. Schep alle gnocchi door de salieboter en serveer in diepe borden. Bestrooi het gerecht met Parmezaanse kaas (grove plakken) of met geraspte kaas, peper en zout. Variatie: met kleine tomaatjes of met pesto erdoor. Bijna alle soorten groenten kan je erbij serveren. Ook heerlijk met kalfsvlees.

Buon Natale
Buon appetito
Ciao Audrey

Ingrediënten:

- 100 gr boter
- Pak van 500 gr. gnocchi (ongekookt of reeds gekookt)
- Bosje salie, grof gehakt
- 2 teentjes knoflook, geperst
- 50 gr Parmezaanse kaas, grof geschaafd of fijn geraspt
- Zwarte peper en zout

Oproep aan de lezers/lezeressen voor het nieuwe jaar: wie van de lezers/essen zou het leuk vinden om ook zijn of haar lievelingsrecept in Ons Pensioen te publiceren? Het moet makkelijk te maken zijn met ingrediënten die overal verkrijgbaar zijn en geen lange bereidingstijd nodig hebben. Maar het voornaamste is dat het lekker moet smaken! Ben benieuwd. Mail svp je recept naar mij: audrey.mp@hotmail.com.

Zuinig met Zout

De beste alternatieven voor zout op een rijtje

Myra Madelein (eerder gepubliceerd op cp culinaire website NJAM)

Zout is lekker, maar bepaald niet goed voor je gezondheid. Hoeveel zout mag je per dag eten? Hoe zorg je ervoor dat je minder zout eet? En wat is nou een lekkere zout vervanger? We leggen het je graag uit!

Zout: we houden ervan. We houden er zelfs zoveel van dat maar liefst 85% van de Nederlanders te veel zout eet. Mannen zelfs nog een beetje meer dan vrouwen. Terwijl de dagelijkse norm slechts 3 gram is, eten vrouwen gemiddeld 7,5 gram zout per dag, en mannen zelfs bijna 10. Dat is omgerekend dus al gauw bijna twee kilo zout per jaar teveel!

Gezondheidsrisico's

We hebben zout nodig om onze vochtbalans, spierwerking en bloeddruk op peil te houden, maar teveel is niet goed voor je. Het zorgt ervoor dat je meer vocht vasthoudt, je bloeddruk stijgt en je hart harder moet werken om bloed rond te pompen. Dat kan het risico op hart- en vaatziekten verhogen. Bovendien kan te veel zout onherstelbare schade aan de nieren veroorzaken. Afvalstoffen worden niet meer voldoende uit je bloed gefilterd, waardoor je lichaam zichzelf langzaam vergiftigt.

Minder maar anders

Minder zout eten is dus het advies. Dat is alleen makkelijker gezegd dan gedaan, want slechts 20 procent van al het zout dat we binnenkrijgen voegen we zelf toe. 80 procent is al toegevoegd aan ons industrieel bewerkte voedsel. Denk aan broodbeleg, kant en klare sauzen, brood en kruidenmixen. Bovendien ben je door de jaren heen misschien gewend geraakt aan grote hoeveelheden zout en vind je je eten zelfs minder lekker als er minder zout in zit. Maar je zult merken dat als je een tijdje geminderd bent, je de andere

ingredienten beter gaat proeven. Zout is immers een smaak die alles overheerst!

De beste alternatieven voor zout op een rijtje

1. Kruiden en specerijen

Je compenseert het gemis aan zout het eenvoudigst met kruiden of specerijen. Hele sterke smaakmakers zijn bijvoorbeeld peper, knoflook, kruidnagel, kaneel, nootmuskaat, komijn en gember. Peper doet het bijvoorbeeld geweldig bij vleesgerechten en in salade dressings. Nootmuskaat werkt perfect als smaakmaker bij je groenten. Lekker koken is immers niet meer dan gerechten op smaak brengen.

2. Kruidenmixen

Probeer ook eens te experimenteren met kruidenmixen. Meesterchef Michel Hanssen, die noodgedwongen na een hartinfarct zoutloos moest gaan eten, deelt de meest fantastische

combinaties in zijn boeken *Spice Wise*. Combineer eens fenegriek met uienpoeder, mosterdzaad en witte peper en je hebt al een fantastische smaakmaker. Of maak een mix van paprikapoeder, uienpoeder, selderijzaad, peper, knoflookpoeder en een beetje cayennepeper. Heerlijk voor over de frietjes of gebakken aardappelen.

3. Basissmaken

Zoek je juist een ingrediënt om je zoutloze gerecht op te frissen denk dan eens aan een beetje citroensap of voeg gedroogde paddenstoelen toe voor een hartige basissmaak. Pittiger maak je het eenvoudig met een beetje chilipeper. Kortom werk met de andere vier basissmaken want naast zout kan je mond ook zuur, zoet, bitter en hartig waarnemen.

Over de BPP

Missie

BPP staat voor Belangenvereniging Pensioengerechtigden bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Wij zijn een onafhankelijke belangenvereniging van en voor alle pensioengerechtigden in de sector zorg en welzijn. Ons belangrijkste doel is inspraak in het beheer van ons pensioengeld.

Bestuur

Liesbeth Schaaap: voorzitter
Jaap van der Spek: vicevoorzitter
Cees Michielse: secretaris
Bart de Jong: penningmeester
Jan van Pijkeren: ledenadministratie
Baukje Vegter: nieuwsbrief en ledenwerving
Rob van Vredendaal: helpdesk en ledenwerving
Meindert Schmidt: bestuurslid

Belangenbehartiging

De BPP volgt de ontwikkelingen rondom de pensioenen op de voet. Van het PFZW-bestuur tot de Haagse politiek en in samenwerking met andere betrokken (ouderen) organisaties. Wij oefenen invloed uit via onze vertegenwoordiging in de volgende organen:

1. Pensioenraad van PFZW, hét orgaan voor medezeggenschap en verantwoording binnen het pensioenfonds. Namens de BPP heeft Cees Michielse zitting in de Pensioenraad als lid en Jaap van der Spek als plaatsvervangend lid.
2. Ledenraad van PGGM&CO, biedt tips en producten voor een fit leven. U kunt gratis lid worden van PGGM&CO. Rob van Vredendaal zit namens de BPP in deze ledenraad.
3. Koepel Gepensioneerden, de grootste seniorenorganisatie waarbij de BPP is aangesloten. Bestuurslid Jaap van der Spek is bestuurslid van de Koepel. Andere bestuursleden zijn actief betrokken bij diverse commissies.

Op de hoogte blijven

Ons Pensioen

De redactie van ledenblad *Ons Pensioen* is in handen van Roelof Jan Mulder (hoofdredacteur), Jaap van der Spek, Eric van Eck en Pierre Thijssen. Zij zorgen dat u goede achtergrondinformatie krijgt over het beleid van de BPP en ontwikkelingen op pensioengebied.

Nieuwsbrieven

Via onze e-mail nieuwsbrieven informeren wij u over de actualiteit. Bestuurslid Baukje Vegter verzorgt de samenstelling. U kunt zich voor de nieuwsbrief aanmelden via www.pfzw-belangenvereniging.nl/nieuwsbrief

Website

Op onze website bieden wij actuele informatie vanuit de BPP en de Koepel Gepensioneerden. Ook voorzien wij u van gedegen informatie over het pensioenbeleid. Cees Michielse verzorgt deze website.

www.pfzw-belangenvereniging.nl

Contact met de BPP

Voor algemene vragen kunt u altijd contact opnemen via www.pfzw-belangenvereniging.nl/contact

Helpdesk BPP

Heeft u vragen over uw pensioen die niet of onduidelijk worden beantwoord door het pensioenfonds? Dan kunt u contact opnemen met Rob van Vredendaal, bereikbaar via www.pfzw-belangenvereniging.nl/contact (voorkeur) of 06-17332744.

Tip: kijk eerst even op onze website onder de rubriek 'Veelgestelde vragen'.

Ledenadministratie

Voor aanmeldingen, adreswijzigingen, opzeggingen en bericht van overlijden kunt u terecht bij onze ledenadministratie.

E-mail: ledenadministratie@pfzw-belangenvereniging.nl

NB: Opzeggingen gedurende het verenigingsjaar gaan in per 1 januari daaropvolgend.

Lid worden

U kunt zich aanmelden als lid via www.pfzw-belangenvereniging.nl/aanmelden

De contributie bedraagt slechts € 11,- per jaar voor een lidmaatschap en € 5,50 per jaar voor ee. partnerlidmaatschap. U kunt deze overmaken op banknummer NL83INGB000 455 2579 t.n.v. Belangenvereniging Pensioengerechtigden PFZW.

In geval van overlijden

Bij overlijden stopt het lidmaatschap van de BPP. Heeft u een partner die recht heeft op een partnerpensioen van PFZW? Dan zal de BPP onder gelijke voorwaarden en zonder kosten uw lidmaatschap graag omzetten in een lidmaatschap van uw partner. De pensioenbelangen van uw partner blijven op die manier behartigd. Bij overlijden stopt uw ouderdompensioen van PFZW. Uw partner en kinderen hebben in principe recht op partner- en wezenpensioen. Ook heeft uw partner recht op een eenmalige slotuitkering. Is er geen partner, dan krijgen de kinderen jonger dan 21 jaar de uitkering. De uitkering kan ook worden uitbetaald aan de natuurlijke persoon die kosten heeft gemaakt in verband met uw overlijden.

Verhuizing, verandering e-mailadres of telefoonnummer?

Verandert uw (e-mail)adres of telefoonnummer? Neem dan contact op met onze ledenadministratie (zie hiernaast).

NB: Wijzigingen die u alleen aan het pensioenfonds doorgeeft, komen niet bij ons terecht! Het pensioenfonds mag om privacy-redenen namelijk geen gegevens doorgeven aan de BPP.